POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (druga izba)
z dnia 22 lipca 2005 r.*

W sprawie T-376/04

Polyelectrolyte Producers Group, z siedzibą w Brukseli (Belgia), reprezentowana przez adwokatów K. Van Maldegema i C. Mereua,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez J.P. Hixa i B. Hoff-Nielsena, działających w charakterze pełnomocników,

i

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez J. Formana i M. Wilderspina, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

mającej za przedmiot stwierdzenie nieważności aktów pozwanych upoważniających Królestwo Norwegii do zastosowania surowszych stężeń granicznych akrylamidu niż stosowane we Wspólnocie Europejskiej i zawarte w decyzji nr 59/2004 Wspólnego Komitetu EOG z dnia 26 kwietnia 2004 r. zmieniającej załącznik II (Przepisy techniczne, normy, badania i certyfikacja) do Porozumienia EOG (Dz.U. L 277, str. 30) oraz stwierdzenie nieważności stanowiska Wspólnoty w sprawie tej decyzji,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (druga izba),

w składzie: J. Pirrung, prezes, N.J. Forwood i S. Papasavvas, sędziowie,

sekretarz: H. Jung,

wydaje następujące

Postanowienie

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

1 Dyrektywa Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych (Dz.U. 196, str. 1)

zmieniona po raz siódmy dyrektywą Rady 92/32/EWG z dnia 30 kwietnia 1992 r. (Dz.U. L 154, str. 1) określa zasady dotyczące wprowadzania do obrotu określonych „substancji" zdefiniowanych jako „pierwiastki chemiczne i ich związki występujące w stanie naturalnym lub produkowane przez przemysł, w tym wszelkie dodatki konieczne do utrzymania trwałości produktów i wszelkie zanieczyszczenia powstałe w procesie technologicznym, z wyłączeniem jednakże wszystkich rozpuszczalników, które mogą być oddzielone bez wpływu na trwałość substancji i bez zmiany jej składu".

2 Od czasu jej wydania dyrektywa 67/548 była wielokrotnie zmieniana, ostatnio dyrektywą Komisji 2004/73/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dwudziestego dziewiątego dostosowania do postępu technicznego dyrektywy 67/548 (Dz.U. L 152, str. 1). Zmieniony art. 4 dyrektywy 67/548 stanowi, że substancje należy klasyfikować na podstawie ich charakterystycznych właściwości zgodnie z kryteriami ustanowionymi w art. 2 ust. 2. Załącznik I do dyrektywy 67/548 zawiera wykaz substancji niebezpiecznych oraz specyfikacje dotyczące klasyfikacji i etykietowania każdej substancji. Akrylamid został sklasyfikowany w załączniku I do tej dyrektywy jako substancja rakotwórcza kategorii 2, substancja mutagenna kategorii 2 oraz substancja toksyczna; nie ustalono żadnych stężeń granicznych.

3 Preparaty chemiczne zdefiniowane jako mieszaniny substancji chemicznych są uregulowane w dyrektywie 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 1999 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych (Dz.U. L 200, str. 1). Dyrektywa ta zastąpiła dyrektywę Rady 88/379/EWG z dnia 7 lipca 1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych (Dz.U. L 187, str. 14). Załącznik II do dyrektywy 1999/45 część A pkt 7.1 ustanawia stężenia graniczne na 0,1% dla substancji rakotwórczych kategorii 2.

4 Ze zmienionej dyrektywy 67/548 wynika, że akrylamid był uważany za substancję rakotwórczą kategorii 2 powodującą umiarkowane skutki w odniesieniu do jej zagrożenia, bez konieczności ustalania wartości właściwych stężeń granicznych.

Postanowienia Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym

5 Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz.U. 1994, L 1, str. 3, zwane dalej „Porozumieniem EOG"), podpisane w dniu 2 maja 1992 r. przez państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej i państwa członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), przewiduje możliwość odstąpienia od przepisów dyrektyw 67/548 i 88/379. W rozdziale XV pkt 1 załącznika II do Porozumienia EOG stwierdza się mianowicie, że umawiające się strony „zgadzają się co do celu, że postanowienia aktów wspólnotowych dotyczących substancji i preparatów niebezpiecznych powinny obowiązywać najpóźniej od dnia 1 stycznia 1995 r.", oraz że „w ramach współpracy, którą należy wdrożyć po podpisaniu niniejszego Porozumienia w celu rozwiązania utrzymujących się problemów, nastąpi [...] ponowna analiza sytuacji". Według tego samego przepisu, „jeżeli państwo EFTA uzna, że musi odstąpić od aktów wspólnotowych dotyczących klasyfikacji i etykietowania, nie ma obowiązku ich stosowania, chyba że Wspólny Komitet EOG wyrazi zgodę na inne rozwiązanie". [tłumaczenie nieoficjalne]

6 Wspólny Komitet EOG (zwany dalej „Wspólnym Komitetem"), organ utworzony w ramach Porozumienia EOG, składa się z przedstawicieli umawiających się stron i zgodnie z art. 92 ust. 1 Porozumienia EOG zapewnia jego skuteczne wykonanie i stosowanie.

7 Na podstawie art. 93 ust. 2 Porozumienia EOG Wspólny Komitet podejmuje decyzje na podstawie porozumienia między z jednej strony Wspólnotą, a z drugiej państwami EFTA przedstawiającymi jednolite stanowisko. Stanowisko Wspólnoty jest ustalane zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2894/94 z dnia 28 listopada 1994 r. dotyczącego niektórych sposobów stosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz.U. L 305, str. 6).

8 Artykuł 1 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że stanowisko Wspólnoty w sprawie decyzji Wspólnego Komitetu w przedmiocie zwykłego rozszerzenia aktów prawa

wspólnotowego na EOG po wprowadzeniu w razie potrzeby dostosowań technicznych ustala Komisja. Zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2894/94 odnośnie innych decyzji Wspólnego Komitetu stanowisko Wspólnoty przyjmuje Rada na wniosek Komisji na następujących warunkach:

„a) kiedy chodzi o przyjęcie stanowiska Wspólnoty w sprawie decyzji Wspólnego Komitetu [...] w przedmiocie rozszerzenia na EOG aktu prawa wspólnotowego po wprowadzeniu zmian wykraczających poza dostosowania techniczne, Rada rozstrzyga większością głosów ustaloną w przepisie przyjętym za podstawę prawną tegoż aktu;

b) kiedy chodzi o przyjęcie stanowiska Wspólnoty w sprawie decyzji Wspólnego Komitetu [...] innych niż decyzje dotyczące rozszerzenia na EOG aktów prawa wspólnotowego, Rada rozstrzyga:

— zwykłą większością głosów, jeśli dana decyzja Wspólnego Komitetu [...] dotyczy jego regulaminu wewnętrznego lub kwestii proceduralnej,

— kwalifikowaną większością głosów, jeśli dana decyzja Wspólnego Komitetu [...] dotyczy dziedziny, w której wymagana jest ta sama większość głosów do przyjęcia zasad wewnętrznych,

— jednomyślnie w pozostałych przypadkach". [tłumaczenie nieoficjalne]

9 Artykuł 104 Porozumienia EOG przewiduje, że o ile Porozumienie nie stanowi inaczej, decyzje podjęte przez Wspólny Komitet są z chwilą ich wejścia w życie wiążące dla umawiających się stron, które podejmują odpowiednie kroki w celu zapewnienia ich wykonania i stosowania.

10 Na podstawie wspólnego oświadczenia Wspólnego Komitetu z 1995 r. dotyczącego rozdziału XV załącznika II do Porozumienia EOG w sprawie klauzul rewizyjnych w dziedzinie substancji niebezpiecznych (Dz.U. 1996, C 6, str. 7), Królestwo Norwegii uzyskało odstępstwa od dyrektywy 67/548. Z załącznika II do wspólnego oświadczenia z 1995 r. wynika bowiem, że Królestwo Norwegii może wymagać użycia różnej klasyfikacji, etykietowania lub właściwych stężeń granicznych dla substancji wymienionych w pkt 1 lit. a) ppkt i), oraz że wymagania dotyczące klasyfikacji i etykietowania substancji rakotwórczych wymienionych w załączniku VI pkt 4.2.1 do dyrektywy 67/548 nie mają zastosowania do Królestwa Norwegii, które może użyć innych kryteriów klasyfikacji. Akrylamid nie należy do substancji, w odniesieniu do których Królestwo Norwegii korzysta z odstępstw od dyrektywy 67/548.

11 Wspólne oświadczenie przyjęte na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu Wspólnego Komitetu w dniu 26 marca 1999 r. (Dz.U. C 185, str. 6) zastąpiło wspólne oświadczenie z 1995 r. Wykaz substancji objętych pkt 1 lit. a) ppkt ii) załącznika II do wspólnego oświadczenia z 1995 r. został zmieniony bez włączania akrylamidu do wykazu substancji, dla których Królestwo Norwegii mogło nakładać inne stężenia graniczne niż przewidziane przez przepisy wspólnotowe. O ile jednak wspólne oświadczenie z 1999 r. zezwoliło Królestwu Norwegii na wydanie odmiennych przepisów w odniesieniu do zanieczyszczeń, rozszerzyło ono zakres odstępstwa przewidzianego we wspólnym oświadczeniu z 1995 r. oraz zezwoliło temu państwu na ustalenie niższych stężeń granicznych dla akrylamidu jako zanieczyszczenia. Królestwo Norwegii było zatem uprawnione do zakwalifikowania poliakrylamidu jako substancji rakotwórczej, jeżeli stężenie akrylamidu było równe lub wyższe od stężeń granicznych przewidzianych przez ustawodawstwo norweskie, tj. w niniejszej sprawie 0,01% wagi.

Okoliczności leżące u podstaw sporu

12 W dniu 24 lutego 2004 r. Komisja przedłożyła Radzie wniosek dotyczący przyjęcia projektu decyzji Wspólnego Komitetu w sprawie zmiany załącznika II do Porozumienia EOG. W dniu 1 kwietnia 2004 r. Rada wyraziła zgodę na ten wniosek. Ten projekt wspólnego stanowiska zmienia tekst rozdziału XV załącznika II do Porozumienia EOG dotyczący dyrektywy 67/548. Ostateczne stanowisko Wspólnoty zostało przedłożone Wspólnemu Komitetowi w dniu 23 kwietnia 2004 r. Wspólny Komitet w dniu 26 kwietnia 2004 r. wydał decyzję nr 59/2004 zmieniającą załącznik II (Przepisy techniczne, normy, badania i certyfikacja) do Porozumienia EOG (Dz.U. L 277, str. 30).

13 Decyzja ta wprowadza wyraźne odstępstwo od art. 30 dyrektywy 67/548 w odniesieniu do wymagań dotyczących klasyfikacji, etykietowania lub właściwych stężeń granicznych akrylamidu. Załącznik I pkt 1.2 lit. d) ppkt i) decyzji przewiduje, że:

„Następujące przepisy nie mają zastosowania do Norwegii:

i) artykuł 30, w powiązaniu z art. 4 i 5, w odniesieniu do wymagań dotyczących klasyfikacji, etykietowania i/lub właściwych stężeń granicznych dla substancji lub grup substancji zamieszczonych w załączniku I do dyrektywy [...]. Norwegia może wymagać użycia różnej klasyfikacji, etykietowania i/lub właściwych stężeń granicznych dla tych substancji [...]".

14 Akrylamid należy do substancji, dla których Norwegia może odstąpić od powyższych przepisów.

Przebieg postępowania i żądania stron

15 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 17 września 2004 r., skarżący — europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych reprezentujące producentów koagulantów i flokulantów syntetycznych, których podstawowym składnikiem jest poliakrylamid, polimer na bazie akrylamidu — wniósł niniejszą skargę.

16 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu odpowiednio w dniach 22 listopada 2004 r. i 13 grudnia 2004 r. Komisja i Rada, na podstawie art. 114 § 1 regulaminu Sądu, podniosły zarzut niedopuszczalności skargi.

17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 11 stycznia 2005 r. Królestwo Norwegii wniosło o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji i Rady.

18 Skarżący wnosi do Trybunału o:

— stwierdzenie nieważności aktów pozwanych upoważniających Królestwo Norwegii do stosowania surowszych stężeń granicznych akrylamidu niż mające zastosowanie we Wspólnocie Europejskiej i określone w decyzji nr 59/2004 Wspólnego Komitetu oraz o stwierdzenie nieważności stanowiska Wspólnoty dotyczącego tej decyzji;

— stwierdzenie, że wspólne oświadczenie Wspólnego Komitetu z dnia 26 marca 1999 r. jest bezprawne i nie ma zastosowania do skarżącego;

— nakazanie stronom pozwanym zapłaty na rzecz skarżącego wstępnej kwoty w wysokości jednego euro z tytułu poniesionej szkody.

19 Komisja i Rada wnoszą do Trybunału o:

— uznanie skargi za niedopuszczalną;

— obciążenie skarżącego kosztami postępowania.

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o stwierdzenie nieważności

Argumenty stron

20 Komisja i Rada są zdania, że skarga nie dotyczy aktów zaskarżalnych w rozumieniu art. 230 akapit pierwszy WE i że przedmiotowe akty nie dotyczą bezpośrednio i indywidualnie ani skarżącego ani spółek będących jego członkami. Ponadto skarga została wniesiona po upływie terminu.

21 W odpowiedzi na argument skarżącego, że gdyby niniejsza skarga została uznana za niedopuszczalną, nie dysponowałby on żadnym środkiem zaskarżenia, Komisja i Rada wskazują, iż Sąd wykroczyłby poza swoją właściwość w ramach kontroli zgodności z prawem aktów wspólnotowych, gdyby nie były spełnione przesłanki przewidziane w art. 230 akapit czwarty WE (wyrok Trybunału z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie C-263/02 P Komisja przeciwko Jégo-Quéré, Rec. str. I-3425).

22 Skarżący uważa, że Sąd jest właściwy do rozstrzygnięcia w trybie art. 230 WE w przedmiocie zgodności z prawem stanowiska Wspólnoty przyjętego w odniesieniu do oczekiwanej decyzji Wspólnego Komitetu.

23 Skarżący podkreśla, że stanowisko Wspólnoty wnioskowane przez Komisję i następnie przyjęte przez Radę, a które wynika z decyzji nr 59/2004, wywołuje ostateczne skutki prawne wobec państw członkowskich. Na poparcie swojej argumentacji skarżący powołuje się na wyrok Trybunału z dnia 9 sierpnia 1994 r. w sprawie C-327/91 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-3641, w którym uznano, iż na akt, na podstawie którego Komisja zamierza zawrzeć umowę międzynarodową powinnna przysługiwać skarga o stwierdzenie nieważności, ponieważ wykonywanie kompetencji przekazanych instytucjom wspólnotowym na płaszczyźnie międzynarodowej nie może być wyłączone z sądowej kontroli zgodności z prawem przewidzianej w art. 230 WE. W tym zakresie skarżący wskazuje, że Trybunał EFTA przyznał, iż decyzja Wspólnego Komitetu może być zrównana z umową międzynarodową w uproszczonej formie (wyrok Trybunału EFTA z dnia 9 października 2002 r. w sprawie E-6/01 CIBA Speciality Chemicals Water Treatment Ltd przeciwko Norwegii, Report of EFTA Court, str. 281).

24 Ponadto skarżący podnosi, że Trybunał uznał się właściwym do rozstrzygania w trybie prejudycjalnym w przedmiocie wykładni Porozumienia EOG (wyrok Trybunału z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie C-321/97 Andersson i Wåkerås-Andersson, Rec. str. I-3551). Skarżący podkreśla również, że Trybunał w wyroku z dnia 20 września 1990 r. w sprawie C-192/89 Sevince, Rec. str. I-3461 uznał też, iż

jest właściwy do rozstrzygania w trybie prejudycjalnym nie tylko w przedmiocie umowy międzynarodowej zawartej przez Wspólnotę, ale także w przedmiocie decyzji wydanych przez organ ustanowiony przez tę umowę, którego zadaniem jest jej wykonywanie.

25 Skarżący podkreśla, że ma zdolność procesową i osobowość prawną konieczną do wniesienia skargi do Sądu. Uważa on, że jako europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych z siedzibą w Belgii posiadające osobowość prawną może stawać przed sądem. Ponadto spółki członkowskie mają zdolność procesową, a więc również mogą wnieść skargę o stwierdzenie nieważności. Skarżący uważa więc, że jest uprawniony do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 akapit czwarty WE, ponieważ działa za swoje spółki członkowskie, które same mają prawo wnieść taką skargę (wyrok Sądu z dnia 6 lipca 1995 r. w sprawach od T-447/93 do T-449/93 AITEC i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-1971).

26 Skarżący wskazuje ponadto, że nie dysponuje żadnym innym środkiem zaskarżenia, nie może bowiem wszcząć postępowania przed sądem krajowym Unii Europejskiej, ponieważ sąd taki nie może rozstrzygać w przedmiocie działań podjętych przez państwo EFTA. Co więcej, skarżący podnosi, że nie może zaskarżyć decyzji Wspólnego Komitetu do sądu norweskiego w celu uzyskania orzeczenia prejudycjalnego, ponieważ jedynie sądy krajowe Unii Europejskiej korzystają z takiego uprawnienia. Ponadto, nawet gdyby właściwy sąd norweski zażądał od Trybunału EFTA stanowiska w tej kwestii, ten również nie byłby właściwy do rozstrzygania w przedmiocie uprawnienia Wspólnoty do udziału w decyzji Wspólnego Komitetu.

27 Wreszcie skarżący podnosi, że niedopuszczalność skargi naruszałaby jego prawo podstawowe do skutecznej ochrony sądowej wynikające ze wspólnej tradycji konstytucyjnej państw członkowskich, które jest ponadto przewidziane w art. 6 i 13 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej proklamowanej w dniu 7 grudnia 2000 r. w Nicei (Dz.U. C 364, str. 1).

Ocena Sądu

28 Na podstawie art. 114 § 1 regulaminu na wniosek strony Sąd może orzekać w przedmiocie dopuszczalności bez rozpatrywania istoty sprawy. Według § 3 tego artykułu pozostała część postępowania w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności odbywa się ustnie, jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej. W niniejszej sprawie Sąd uznał, że jest dostatecznie poinformowany na podstawie akt sprawy i nie ma konieczności otwarcia procedury ustnej.

29 Sąd stwierdza, że w ramach niniejszego sporu skarżący podważa trzy akty, tj. wniosek dotyczący stanowiska Wspólnoty przedstawiony przez Komisję, decyzję Rady w sprawie przyjęcia tego stanowiska oraz decyzję Wspólnego Komitetu, nawet jeśli w odniesieniu do tej ostatniej pisma skarżącego pozostają niejasne co do faktycznego zamiaru jej zakwestionowania.

30 Kompetencje Sądu są wymienione w art. 225 WE i art. 140 A traktatu EWEA oraz szczegółowo określone w art. 51 Statutu Trybunału Sprawiedliwości. Na podstawie tych postanowień Sąd jest wyłącznie właściwy do rozpoznawania skarg wniesionych w trybie art. 230 WE lub art. 146 traktatu EWEA przeciwko instytucjom i organom wspólnotowym utworzonym na podstawie traktatów lub aktów przyjętych w celu ich wykonania.

31 Sąd nie jest zatem właściwy do orzekania w przedmiocie decyzji Wspólnego Komitetu, ponieważ nie jest on instytucją ani organem wspólnotowym.

32 W odniesieniu do przyjęcia stanowiska Wspólnoty, którego dotyczy niniejsza sprawa Sąd stwierdza, że wynika ono po pierwsze z wniosku dotyczącego stanowiska Wspólnoty przedstawionego Radzie przez Komisję, a po drugie z jego przyjęcia przez Radę.

33 Po pierwsze, jeśli chodzi o wniosek dotyczący stanowiska Wspólnoty przedstawiony przez Komisję, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że działania wstępne lub o charakterze czysto przygotowawczym nie mogą być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 15 maja 1997 r. w sprawie T-175/96 Berthu przeciwko Komisji, Rec. str. II-811, pkt 19 i 20).

34 W niniejszej sprawie stanowisko Wspólnoty dotyczące decyzji Wspólnego Komitetu zostało przyjęte przez Radę zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2894/94 na wniosek Komisji. Wniosek ten jest aktem przygotowawczym, który nie może być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności.

35 Po drugie w odniesieniu do decyzji Rady dotyczącej przyjęcia stanowiska Wspólnoty należy stwierdzić, że decyzja Wspólnego Komitetu nie może być traktowana na równi z umową międzynarodową w rozumieniu ww. wyroku w sprawie Francja przeciwko Komisji, ponieważ w tej sprawie chodziło o decyzję Komisji w sprawie zawarcia umowy międzynarodowej z rządem Stanów Zjednoczonych, a okoliczności leżące u podstaw tego wyroku są co do istoty odmienne od mających miejsce w niniejszej sprawie.

36 W każdym razie Sąd jest zdania, że nie jest konieczne wypowiadanie się w przedmiocie prawnej kwalifikacji decyzji Wspólnego Komitetu, ponieważ decyzja Rady nie może dotyczyć skarżącego bezpośrednio i indywidualnie, a zatem nie ma on legitymacji procesowej.

37 Na podstawie art. 230 akapit czwarty WE każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę o stwierdzenie nieważności na decyzje, których jest adresatem oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie (wyroki Trybunału z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie C-403/96 P Glencore Grain przeciwko Komisji, Rec. str. I-2405, pkt 40 i Sądu z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie T-183/00 Strabag Benelux przeciwko Radzie, Rec. str. II-135, pkt 27).

38 Po pierwsze w odniesieniu do pytania, czy kwestia dotyczy skarżącego indywidualnie, należy przypomnieć, że stowarzyszenie utworzone w celu wspierania wspólnych interesów grupy podmiotów nie może być uważane za takie, którego indywidualnie dotyczy akt oddziałujący na ogólne interesy tej grupy podmiotów, ale nie na ich interesy indywidualne (postanowienia Sądu z dnia 11 lipca 2000 r. w sprawie T-268/99 Fédération nationale d'agriculture biologique des régions de France i in. przeciwko Radzie, Rec. str. II-2893, pkt 44 oraz z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie T-231/02 Gonnelli i AIFO przeciwko Komisji, Rec. str. II-1051, pkt 48). Rozwiązanie to narzuca się również w przypadku europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych, które jak skarżący zostało utworzone w celu reprezentowania i obrony interesów grupy przedsiębiorców, którego rola jest zatem analogiczna do roli stowarzyszenia.

39 W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał, że na spółki członkowskie miała wpływ decyzja Rady z powodu pewnych cech szczególnych lub okoliczności faktycznych odróżniających je od wszystkich pozostałych osób (wyrok Trybunału z dnia 15 lipca 1963 r. w sprawie 25/62 Plaumann przeciwko Komisji, Rec. str. 197). Decyzja ta może wywierać na nie skutki tylko wówczas, gdyby produkowały one towary zawierające poliakrylamid, tak że dotyczyłoby ich to w taki sam sposób, jak innych producentów tych towarów. Zatem decyzja Rady dotyczyłaby ich jedynie na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych, a nie z powodu ich szczególnych i osobistych cech.

40 Wprawdzie istnienie szczególnych okoliczności, jak rola odgrywana przez stowarzyszenie w ramach postępowania prowadzącego do wydania aktu w rozumieniu art. 230 WE, może uzasadniać dopuszczalność skargi wniesionej przez stowarzyszenie, którego członków akt ten nie dotyczy bezpośrednio i indywidualnie, zwłaszcza gdy dotyczy on jego pozycji negocjacyjnej, jednakże nie ma to miejsca, gdy skarżące stowarzyszenie nie grało roli negocjatora, a przedmiotowe przepisy nie przyznają mu żadnego uprawnienia o charakterze procesowym (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie T-12/96 Area Cova i in. przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-2301, pkt 73).

41 Należy zaś stwierdzić, po pierwsze, że żaden przepis nie przyznaje skarżącemu uprawnień procesowych, a po drugie że skarżący nie odgrywa żadnej roli przy opracowywaniu spornej decyzji Rady; co więcej, nie wykazał on, że decyzja ta ma wpływ na jego rolę negocjatora w charakterze europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych.

42 Wobec powyższego decyzja Rady nie dotyczy skarżącego indywidualnie.

43 Po drugie w odniesieniu do pytania, czy sporne akty bezpośrednio dotyczą skarżącego, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że aby akt wspólnotowy bezpośrednio dotyczył danej osoby, powinien on bezpośrednio wywierać wpływ na jej sytuację prawną, a jego wykonanie powinno być automatyczne i wynikać wyłącznie z regulacji wspólnotowej bez stosowania innych przepisów pośrednich (zob. wyrok Sądu z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawach T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 i T-225/99 Comafrica i Dole Fresh Fruit Europe przeciwko Komisji, Rec. str. II-1975, pkt 96 i powołane orzecznictwo). Zatem sprawa nie dotyczy skarżącego bezpośrednio w rozumieniu art. 230 WE, gdy mają na niego wpływ przepisy wydane przez państwo członkowskie na podstawie przepisu wspólnotowego (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 18 stycznia 1979 r. w sprawach 103/78 do 109/78 Usines de Beaufort i in. przeciwko Radzie, Rec. str. 17, pkt 21 i 22). Jeżeli więc państwo członkowskie nie dysponuje własnym swobodnym uznaniem,

bezpośredni związek pomiędzy aktem wspólnotowym i skarżącym nie ulega przez to zerwaniu (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 12 stycznia 1995 r. w sprawie T-85/94 Branco przeciwko Komisji, Rec. str. II-45, pkt 27 i powołane orzecznictwo). Ponadto Trybunał uznał już, że w określonych przypadkach podjęcie przez państwo członkowskie działań w celu wykonania aktu wspólnotowego, gdy akt ten przyznaje jedynie zwykłe uprawnienie procesowe do działania w tym zakresie, niekoniecznie powoduje zerwanie bezpośredniego związku pomiędzy środkiem wspólnotowym a skarżącym (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 17 stycznia 1985 r. w sprawie 11/82 Piraiki-Patraiki i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 207, pkt 7–9).

44 W niniejszej sprawie aktem, który mógłby mieć negatywny skutek dla skarżącego, są przepisy norweskie, które nie mogły zostać wydane bez decyzji Wspólnego Komitetu.

45 Należy jednakże stwierdzić, że orzecznictwo zapoczątkowane ww. wyrokiem Piraiki-Patraiki i in. przeciwko Komisji ma zastosowanie tylko do decyzji Wspólnego Komitetu, a nie do decyzji Rady. Rada nie może być bowiem uważana za autora przepisów stanowiących odstępstwo, lecz jedynie za jednego z uczestników tej decyzji. Ponadto w momencie wydania decyzji Rady istniała faktyczna niepewność prawna w odniesieniu do przyjęcia decyzji Wspólnego Komitetu, aktu pośredniego umiejscowionego pomiędzy decyzją Rady a przepisami norweskimi, ponieważ planowane odstępstwo mogło zostać całkowicie odrzucone w wyniku głosowania przedstawicieli umawiających się stron w ramach Komitetu. Ponadto władze norweskie miały całkowitą swobodę wyboru co do skorzystania z uprawnienia do odstępstwa, które mogło być zaproponowane przez tę decyzję. W rezultacie bezpośredni związek pomiędzy decyzją Rady a przepisami norweskimi uległ zerwaniu. Decyzja Rady nie dotyczy więc skarżącego bezpośrednio.

46 Wobec powyższego należy stwierdzić niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności bez konieczności wypowiadania się przez Sąd w przedmiocie pytania o ewentualne wniesienie skargi po terminie.

W przedmiocie zarzutu bezprawności

Argumenty stron

47 Komisja i Rada są zdania, że zarzut bezprawności podniesiony wobec wspólnego stanowiska z 1999 r. jest niedopuszczalny, ponieważ art. 241 WE nie ma zastosowania do takiego stanowiska, i że skarga główna jest niedopuszczalna.

48 Skarżący uważa, że zarzut bezprawności wspólnego stanowiska z 1999 r. jest dopuszczalny, ponieważ stanowisko to można przyrównać do umowy międzynarodowej w uproszczonej formie, które wynika z aktu instytucji wspólnotowej, a więc stanowi integralną część europejskiego porządku prawnego.

Ocena Sądu

49 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem stworzona w art. 241 WE możliwość powoływania się na bezprawność środka stanowiącego podstawę prawną zaskarżonego aktu nie stanowi samodzielnego prawa do wniesienia skargi i może być wykonywana tylko w sposób incydentalny, w związku z czym niedopuszczalność skargi głównej powoduje niedopuszczalność zarzutu bezprawności (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 1981 r. w sprawie 33/80 Albini przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. 2141, pkt 17 i postanowienie Trybunału z dnia 16 listopada 2000 r. w sprawie C-289/99 P Schiocchet przeciwko Komisji, Rec. str. I-10279, pkt 11 i 25).

50 Z powodu niedopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności zarzut bezprawności dotyczący wspólnego stanowiska z 1999 r. jest więc niedopuszczalny.

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o odszkodowanie

Argumenty uczestników

51 Komisja podkreśla, że jej działanie nie ma żadnego skutku prawnego, nie może więc wyrządzać szkody w stosunku do skarżącego. Ponadto w ramach wniosku o odszkodowanie szkoda powinna być określona. Natomiast w niniejszej sprawie skarżący ograniczył się do twierdzenia, że poniósł dodatkowe koszty w celu dostosowania etykietowania, oraz że doznał strat w udziałach w rynku. Skarżący nie wykazał więc istnienia szkody.

52 Rada uważa, że wniosek o odszkodowanie jest niedopuszczalny, ponieważ skarga nie zawiera żadnego elementu mogącego wykazać istnienie bezprawnego zachowania Rady. Co więcej, charakter i zakres szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem Rady a szkodą nie zostały stwierdzone.

53 Skarżący podnosi, że zachowanie Komisji i Rady, które doprowadziło do decyzji Wspólnego Komitetu i wspólnego stanowiska z 1999 r., jest bezprawne. Skarżący jest zdania, że poniesiona przez niego szkoda jest nagła i nieodwracalna, ponieważ musi on zmienić etykietowanie poliakrylamidu sprzedawanego w Norwegii, co powoduje dodatkowe koszty. Ponieważ wysokość szkody nie jest jeszcze określona i ostateczna, skarżący wnosi do Sądu o zasądzenie od pozwanych zapłaty kwoty wstępnej w wysokości jednego euro; kwota ta uległaby zwiększeniu w trakcie postępowania

(wyrok Trybunału z dnia 14 maja 1975 r. w sprawie 74/74 CNTA przeciwko Komisji, Rec. str. 533). Ponadto skarżący stoi na stanowisku, że poniósł również szkodę niematerialną z powodu złej opinii nadanej klasyfikacji poliakrylamidu zawierającego ponad 0,01% akrylamidu, tracąc z tego powodu udziały w rynku. W odniesieniu do związku przyczynowego skarżący wskazuje, że poniesiona szkoda wynika z decyzji Wspólnego Komitetu.

Ocena Sądu

54 Na podstawie art. 44 § 1 lit. c) regulaminu skarga powinna w szczególności zawierać przedmiot sporu oraz zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów. Aby zadośćuczynić tym wymogom, skarga o naprawienie szkody, której wyrządzenie zarzucane jest instytucji wspólnotowej, powinna zawierać elementy pozwalające na określenie zachowania zarzucanego instytucji przez skarżącego, przyczyny, dla których uważa on, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem a zarzucaną szkodą oraz charakter i zakres tej szkody (wyroki Sądu z dnia 18 września 1996 r. w sprawie T-387/94 Asia Motor France i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-961, pkt 106 i 107 oraz z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie T-195/95 Guérin automobiles przeciwko Komisji, Rec. str. II-679, pkt 20 i 21). Natomiast żądaniu uzyskania jakiegokolwiek odszkodowania brak jest niezbędnej precyzji, a zatem powinno ono zostać uznane za niedopuszczalne (wyrok Trybunału z dnia 2 grudnia 1971 r. w sprawie 5/71 Zuckerfabrik Schöppenstedt przeciwko Radzie, Rec. str. 975, pkt 9 i wyrok Sądu z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawach T-79/96, T-260/97 i T-117/98 Camar i Tico przeciwko Komisji i Radzie, Rec. str. II-2193, pkt 181).

55 Wprawdzie skarżący może nie określić liczbowo wysokości szkody, jaką jego zdaniem poniósł, jednakże musi jasno wskazać elementy pozwalające ocenić jej charakter i zakres, aby strona pozwana miała możliwość zapewnić sobie obronę. W takich okolicznościach brak podanych liczb w skardze nie narusza praw do obrony drugiej strony.

56 W niniejszej sprawie należy zauważyć, że skarżący nie określa jasno charakteru szkody i zachowuje się wymijająco w odniesieniu do potencjalnego jej wyliczenia. Skarżący uważa bowiem, że poniesiona szkoda wynika z dodatkowych kosztów, które powstały w związku ze zmianą etykietowania produktów wprowadzanych do obrotu przez spółki członkowskie w Norwegii oraz ostrzeżeniami przed zagrożeniem produktami zawierającymi akrylamid, jak również utratą udziałów w rynku, do której doprowadziła negatywna reklama produktów sprzedawanych przez spółki członkowskie skarżącego. W odniesieniu do zarzucanej utraty udziałów w rynku skarga nie zawiera żadnych danych dotyczących definicji rynku. Ponadto wartość i zakres szkody wynikające ze zmiany etykiet nie zostały dostatecznie wyjaśnione. Mianowicie nie dokonano żadnego wskazania liczbowego w celu wyliczenia tej szkody nawet w przybliżony sposób. Co więcej, skarga nie wskazuje w sposób zrozumiały, kto poniósł szkodę, zgrupowanie interesów gospodarczych czy jego spółki członkowskie. Argumentacja skarżącego ogranicza się więc do samego twierdzenia, które w żaden sposób nie znajduje oparcia w stosownych dowodach, jakie pozwoliłyby Sądowi na ocenę charakteru i zakresu tej szkody.

57 Zatem z powodu braku jasnego określenia szkody i jej przybliżonego wyliczenia wniosek o odszkodowanie jest niedopuszczalny.

W przedmiocie braku środka zaskarżenia

58 W odniesieniu do argumentu skarżącego dotyczącego braku środka zaskarżenia należy wskazać, że jedynymi działaniami mogącymi mieć negatywny wpływ na skarżącego lub jego członków są działania władz norweskich, które dokonują

odstępstw w odniesieniu do stężeń granicznych dla akrylamidu i które wynikają z decyzji Wspólnego Komitetu. Zatem do sądów norweskich należy zagwarantowanie sądowej ochrony prawnej podmiotów prawa wobec tych działań. Ponadto na płaszczyźnie wspólnotowej brak środka zaskarżenia nie może prowadzić do zmiany systemu środków zaskarżenia i procedur ustanowionych przez traktat WE (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quéré).

W przedmiocie wniosku interwencyjnego

59 W powyższych okolicznościach nie ma potrzeby, aby Sąd rozstrzygał w przedmiocie wniosku interwencyjnego złożonego przez Królestwo Norwegii na poparcie Komisji i Rady.

W przedmiocie kosztów

60 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrał sprawę, należy obciążyć go kosztami poniesionymi przez Komisję i Radę.

Z powyższych względów

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI (druga izba)

postanawia:

1) **Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**

2) **Skarżący ponosi koszty własne oraz koszty poniesione przez Komisję i Radę.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 22 lipca 2005 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

J. Pirrung